

Raport
zespołu oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 25-26 lutego 2011 r. na Wydziale Wychowania
Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego dotyczącej oceny jakości kształcenia
na kierunku „turystyka i rekreacja” na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Informacje wstępne.

1. Wizytację przeprowadził zespół oceniający Państwowej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

- dr hab. Krystyna Dwucet – członek PKA – przewodnicząca Zespołu Oceniającego
- dr Jerzy Raciborski – ekspert PKA
- mgr Edyta Lasota-Bełzek – ekspert formalno-prawny PKA
- Magdalena Bötther – ekspert PKA ds. studenckich, przedstawiciel Parlamentu Studentów RP

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się z Raportem Samooceny i ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. Wizytację przeprowadzono zgodnie z obowiązującą procedurą. Władze Uczelni stworzyły bardzo dobre warunki do pracy zespołu wizytującego.

Raport opracowano na podstawie raportu samooceny, przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej: toku studiów, spraw kadrowych oraz organizacji Uczelni, a także rozmów z Władzami Uczelni i jej pracownikami podczas wizytacji, która odbyła się w terminie 25-26 lutego 2011 r.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów

Misją Uczelni jest kształcenie studentów i doktorantów na najwyższym poziomie, m.in. poprzez rozwijanie w nich umiejętności samodzielnego myślenia i twórczego działania, prowadzenie badań naukowych, przekazywanie prawdy, stworzenie odpowiednich, nowoczesnych warunków infrastrukturalnych oraz dobór wysokowykwalifikowanej kadry, a także dobór kierunków studiów i specjalności odzwierciedlających tradycje i potrzeby regionu. Uczelnia realizując swoją misję stała się widocznym elementem zmian zachodzących w społeczności lokalnej i regionalnej. Współpracuje z krajowymi i zagranicznymi instytucjami naukowymi, w szczególności z towarzystwami naukowymi, kulturalnymi, artystycznymi i medycznymi oraz uczestniczy w tworzeniu europejskiej przestrzeni szkolnictwa wyższego.

Oceniana jednostka poza prowadzeniem kształcenia na dwóch kierunkach – „wychowanie fizyczne” oraz „turystyka i rekreacja” na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia, działa na rzecz miasta i regionu (m. in. poprzez organizację konferencji, szkoleń, prowadzenie

kursów dla kandydatów na pilotów wycieczek krajowych i zagranicznych – stałe zezwolenie Podkarpackiego Urzędu Marszałkowskiego R.VI.R-4034-171/1/2005, świadczenie usług badawczych z zakresu turystyki i rekreacji, popularyzowanie materiałów promocyjnych regionu) współpracuje

z samorządem lokalnym, Urzędem Marszałkowskim, Departamentem Promocji, Turystyki i Sportu, Podkarpacką Regionalną Organizacją Turystyczną, innymi lokalnymi organizacjami turystycznymi oraz starostwami i urzędami gmin. Wydział dostosowuje system kształcenia, pod względem struktury i standardów, do wymagań rynku pracy.

Ponadto Wydział Wychowania Fizycznego UR podejmuje wiele inicjatyw na rzecz rozwoju szeroko rozumianej kultury fizycznej, przez co jest rozpoznawalny, dobrze postrzegany i cieszy się pozytywną opinią w środowisku. Wspiera działalność sportową oraz podejmuje wszelkie działania mające na celu tworzenie warunków do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych we wszystkich wymiarach życia akademickiego. Należy zwrócić uwagę na bardzo ważną, specyficzną działalność Uczelni, jaką jest kształtowanie wśród studentów postaw prospołecznych poprzez szeroko zakrojoną działalność wolontariatu, wrażliwość na nieszczęścia ludzkie oraz opiekę nad osobami niepełnosprawnymi.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań

z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Zgodnie ze statutem Uczelni organami jednoosobowymi są rektor i dziekani. Rektor kieruje działalnością Uczelni i reprezentuje ją na zewnątrz. Kompetencje Rektora określa statut Uczelni.

Natomiast organami kolegialnymi Uczelni są Senat i rady wydziałów. Skład Senatu stanowią osoby wymienione w statucie Uczelni. Spełniony został wymóg art. 61 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.)

Rektor jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy na podstawie mianowania

i działa zgodnie z kompetencjami określonymi w powyższej ustawie - oraz w statucie Uczelni. Rektor wydaje zarządzenia, które przechowywane są sposób prawidłowy.

Uchwały Senatu oraz protokoły z jego posiedzeń są zapisane poprawnie, zawierają podpisy przewodniczącego posiedzenia senatu i osoby sporządzającej protokół.

Poddane analizie losowo wybrane uchwały Senatu oraz Zarządzenia Rektora zostały podjęte zgodnie z ich kompetencjami ustawowymi i statutowymi. Senat wywiązał się również z obowiązku ustawowego w zakresie art. 169 ust. 2 ustalając warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach, podając uchwałę do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy. Ponadto zgodnie z art. 130 ust. 2 ustawy, Senat określił zasady ustalania obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych. Wysokość pensum dydaktycznego została określona w sposób zgodny z art. 130 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

W Uczelni funkcjonują Rady Wydziałów.

Rada Wydziału Wychowania Fizycznego działa zgodnie z przepisami statutu Uczelni. Jej skład jest również zgodny z przepisami. Przedmiotem posiedzenia są sprawy dotyczące Wydziału Wychowania Fizycznego (statut Uczelni). Z posiedzenia sporządzany jest protokół, który podpisany jest przez Przewodniczącego i osobę protokołującą.

Ocena regulaminu studiów, regulaminu pomocy materialnej oraz zasad odpłatności za usługi edukacyjne

Regulamin studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim zyskał pozytywną opinię samorządu studentów, co potwierdzone zostało stosowną uchwałą, zgodnie z wymogami art. 161 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. *Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego* zgodnie z art. 186 ust. 1 ustawy został uchwalony w porozumieniu z przedstawicielami samorządu studenckiego, co potwierdzają przedstawione przez Uczelnię dokumenty. Zasady odpłatności za studia określa *Zarządzenie nr 31/2010 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 12.07.2010 r. w sprawie wysokości opłat za świadczone usługi edukacyjne w roku akademickim 2010/2011* oraz umowa zawierana ze studentem. Wysokość opłat w Uczelni za wydawanie dokumentów oraz powtarzanie semestru pozostaje w zgodzie z odpowiednim rozporządzeniem Ministra NiSW oraz art. 99 ustawy.

Regulamin studiów, regulamin przyznawania pomocy materialnej oraz dokumenty regulujące zasady odpłatności za usługi edukacyjne i opłaty dodatkowe budzą pewne zastrzeżenia, które zostały omówione w Załączniku nr 2.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.

Struktura organizacyjna Wydziału Wychowania Fizycznego odpowiada przyjętym rozwiązaniom w uczelniach akademickich – tj. badania naukowe oraz nadzór nad procesem dydaktycznym leżą w kompetencji katedr (8), w obrębie których funkcjonują: 14 zakładów i 4 zespoły, oraz jednego odrębnego zakładu i zespołu. Poza tym w skład struktury organizacyjnej Wydziału wchodzi Dziekanat.

Działalność naukowa i dydaktyczna w ramach prowadzonych na Wydziale kierunków („turystyka i rekreacja” i „wychowanie fizyczne”) prowadzona jest w następujących katedrach: Katedrze Organizacji Zarządzania w Sporcie, Turystyce i Rekreacji, Katedrze Agroturystyki i Ekonomicznych Funkcji Turystyki i Rekreacji, Katedrze Ekologii, Ochrony Przyrody i Geografii Turystycznej, Katedrze Nauk Humanistycznych, Katedrze Biomedycznych Podstaw Wychowania Fizycznego i Sportu, Katedrze Historii Kultury Fizycznej, Katedrze Podstaw Prawa w Kulturze Fizycznej, Katedrze Sportu oraz w Zakładzie Metodyki Wychowania Fizycznego i Rekreacji.

Jednostki organizacyjne wchodzące w skład wydziałów tworzy, przekształca i likwiduje Senat na wniosek Rektora. Wydziałem kieruje Dziekan, organem kolegialnym jest Rada Wydziału. Zakres kompetencji poszczególnych organów określa statut Uczelni. Organy kolegialne i jednoosobowe podejmują decyzje zgodnie ze swoimi kompetencjami.

Wniosek: Struktura organizacyjna Wydziału Wychowania Fizycznego UR obejmuje najważniejsze przestrzenie dydaktyczne i naukowe związane z jego funkcjonowaniem. Działalność naukowa i dydaktyczna związana z obszarem turystyki i rekreacji prowadzona jest w Katedrze Organizacji Zarządzania w Sporcie, Turystyce i Rekreacji, Katedrze Agroturystyki i Ekonomicznych Funkcji Turystyki i Rekreacji, Katedrze

Ekologii, Ochrony Przyrody i Geografii Turystycznej, Katedrze Nauk Humanistycznych – w Zakładzie Etyki Sportu, Turystyki i Rekreacji oraz w samodzielny Zakładzie Metodyki Wychowania Fizycznego i Rekreacji.

3. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	Jednostki	Uczelni	Jednostki
Studia stacjonarne	14130	1398	301	-
Studia niestacjonarne	7148	1016	33	-
Razem	21278	2414	334	-

Wniosek: Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych jest większa od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Wydział Wychowania Fizycznego, który rozpoczął działalność 1 kwietnia 2005 r., prowadzi kształcenie na dwóch kierunkach studiów: „turystyka i rekreacja” w następujących specjalnościach: *animacja kultury i rekreacji ruchowej, hotelarstwo i gastronomia oraz zarządzanie i obsługa w ruchu turystycznym* a także „wychowanie fizyczne” w specjalności *gimnastyka korekcyjno - kompensacyjna*. Studia na obu kierunkach są prowadzone na poziomie studiów I i II stopnia w systemie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Kierunek „turystyka i rekreacja” nie był oceniany przez Państwową Komisję Akredytacyjną. Wydział nie posiada uprawnień do nadawania stopni naukowych i nie prowadzi studiów doktoranckich.

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok Studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I Stopnia	I	142	54	196
	II	143	56	199
	III	205	93	298
	IV	-	-	-
II Stopnia	I	212	99	311
	II	111	102	213
jednolite studia	I	-	-	-

magisterskie	II	-	-	-
	III	-	-	-
	IV	-	-	-
	V	-	-	-
	VI	-	-	-
Razem		813	404	1217

Wnioski: Zainteresowanie studiowaniem na ocenianym kierunku studiów jest większe w systemie stacjonarnym, a liczba studentów w poszczególnych latach jest podobna zwłaszcza na pierwszym i drugim roku studiów. Natomiast stwierdzono mniejsze zainteresowanie ze strony kandydatów kształceniem w systemie studiów niestacjonarnych.

- Uczelnia spełnia ważną misję dydaktyczną, naukową, społeczno-kulturalną w kraju i w regionie, a oceniany kierunek bardzo dobrze wpisuje się zarówno w misję, jak i strategię Uczelni; na podkreślenie zasługują dobre relacje z otoczeniem oraz działalność na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Struktura organizacyjna Wydziału Wychowania Fizycznego UR obejmuje najważniejsze przestrzenie dydaktyczne i naukowe związane z jego funkcjonowaniem.
- Organy kolegialne i jednoosobowe Uczelni i Wydziału działają zgodnie ze swoimi ustawowymi kompetencjami.
- Liczba studentów Wydziału przekracza 2000, z tego 50% stanowią studenci wizytowanego kierunku „turystyka i rekreacja”, natomiast udział studentów ocenianego kierunku w ogólnej liczbie studentów (ponad 21 000) Uczelni jest niewielki, wynosi ok. 6%, dominują studia stacjonarne.
- Uczelnia nie uniknęła pewnych błędów i uchybień w zakresie zasad regulujących odpłatności za usługi edukacyjne i opłaty dodatkowe.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia, tj. czy zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw, w tym umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie, a także czy przewidziano udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz uwzględniono potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.

Uczelnia określa absolwenta studiów pierwszego stopnia jako organizatora i animatora turystyki oraz rekreacji, zaznajomionego z problematyką organizacyjno-prawną w stopniu umożliwiającym podjęcie własnej działalności gospodarczej lub podjęcie pracy w biurach podróży, obiektach noclegowych, ośrodkach wypoczynku, odnowy biologicznej, fitness, sportu i rekreacji, gospodarstwach agroturystycznych, ośrodkach społecznych, fundacjach i stowarzyszeniach, a także w centrach informacji turystycznej. Absolwent posiadać powinien

umiejętność planowania, wykonania i zakończenia imprezy turystycznej oraz wiedzę z zakresu teorii, metodyki i praktyki organizowania i prowadzenie zajęć rekreacyjnych i imprez turystycznych. Zna dwa języki obce oraz jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia także z zakresu zarządzania, pedagogiki lub rolnictwa. W trakcie studiów pierwszego stopnia oferowane są specjalności: Zarządzanie i obsługa w ruchu turystycznym, Animacja kultury i rekreacji ruchowej, Hotelarstwo i gastronomia oraz Turystyka konna z elementami hipoterapii. Pierwsze trzy mieszczą się w zakresie kierunku „turystyka i rekreacja”, jednak ostatnia z nich obejmuje hipoterapię, którą zaliczyć należy do rehabilitacji ruchowej, a zatem wykracza poza zakres ocenianego kierunku. Specjalności w ograniczonym stopniu pogłębiają umiejętności związane z wykonywaniem określonego zawodu –pełny kurs pilotażu wycieczek w ramach Zarządzania i obsługi w ruchu turystycznym, uprawnienia instruktora fitness w zakresie ćwiczeń psychofizycznych w ramach Animacji kultury i rekreacji ruchowej, poszerzają natomiast wiedzę specjalistyczną studentów o zagadnienia niekiedy bardzo ogólne – przekraczające pierwszy poziom kształcenia np. Zarządzanie marketingowe w miejscowościach, Przedsiębiorczość w turystyce i rekreacji ujęta w bardzo teoretyczne rozważania. Pomimo tych zastrzeżeń przedstawiona koncepcja pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia dla specjalności.

Absolwent studiów drugiego stopnia to osoba wszechstronnie wykształcona, przygotowana do prowadzenia przedsiębiorstwa turystycznego lub zajmowania samodzielnego stanowiska w branży turystycznej. Posiada umiejętności i wiedzę z zakresu marketingu, planowania, polityki turystycznej, potrafi współpracować z grupami pracowników, turystów lub uczestników zajęć rekreacyjnych, w tym osób starszych i niepełnosprawnych, zna techniki negocjacji, posługuje się przynajmniej jednym językiem obcym i posiada nawyk ustawicznego kształcenia i rozwoju. Jest także przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia.

Przedstawiona sylwetka absolwenta, zarówno w odniesieniu do studiów, pierwszego, jak i drugiego stopnia odpowiada sylwetce określonej standardami kształcenia dla kierunku „turystyka i rekreacja”. W szczególności należy podkreślić, że oceniana jednostka nie ogranicza się do kopiowania standardu, ale w oparciu o jego schemat proponuje zróżnicowaną ofertę, dostosowaną do potrzeb różnych grup przyszłych absolwentów. Nie przewidziano formalnego udziału pracodawców w tworzeniu koncepcji kształcenia, ale Uczelnia współpracuje z organizacjami zrzeszającymi pracodawców oraz zatrudnia praktyków gospodarczych do prowadzenia zajęć o charakterze zawodowym, co pośrednio wywiera wpływ na jej ofertę edukacyjną.

1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

Zasady rekrutacji ustanawiane są uchwałą Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego, i podawane do publicznej wiadomości zgodnie z art. 169 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zasady rekrutacji na rok akademicki 2010/11 określa uchwała nr 76/05/22009 z 28 maja 2009 r. Zasady te uzupełnia uchwała Rady Wydziału z 26 marca 2010 ustalająca propozycje limitów przyjęć – na studia I stopnia 150 miejsc na studia stacjonarne i 100 na niestacjonarne, na studia II stopnia także 150 miejsc na studia stacjonarne i 100 na niestacjonarne. W postępowaniu kwalifikacyjnym uwzględnia się oceny uzyskane na poziomie podstawowym nowej matury oraz oceny uzyskane na egzaminie starej matury – w części ustnej i pisemnej. Oceny przeliczane są na punkty przeliczeniowe od 4 do 12 za każdą ocenę a wyniki

rangowane według jednolitej listy. Dodatkowe punkty na studia pierwszego stopnia przyznaje się za posiadanie uprawnień pilota wycieczek, przewodnika turystycznego lub instruktora rekreacji. W przypadku równej liczby punktów pierwszeństwo przyznaje się kandydatom, którzy uzyskali wyższą ocenę na egzaminie maturalnym z geografii.

Na studia drugiego stopnia przyjmowani są głównie absolwenci studiów pierwszego stopnia na kierunku „turystyka i rekreacja” – według średniej wszystkich ocen uzyskanych na studiach pierwszego stopnia. Ograniczenie rekrutacji do kierunku „turystyka i rekreacja” nie wymaga wprowadzania dodatkowych sprawdzianów. Dopuszcza się także przyjęcie kandydatów z innych kierunków, jeżeli zrealizowali 60% punktów ECTS lub godzin w zakresach objętych standardami kształcenia dla studiów pierwszego stopnia na kierunku „turystyka i rekreacja”. W tym ostatnim przypadku nie określa się sposobu wyrównania ewentualnego niedoboru kompetencji.

Rekrutacja odbywa się z wykorzystaniem portalu internetowego. W rekrutacji 2010/11 o przyjęcie na studia stacjonarne I stopnia ubiegało się ok. 500 kandydatów, z których przyjęto 150. Na studia stacjonarne II stopnia ubiegało się ok. 300 kandydatów, z których przyjęto 180, a zatem postępowanie miało charakter konkursowy. Na studiach niestacjonarnych nie wyczerpano założonych limitów przyjęć.

Przyjęte zasady postępowania rekrutacyjnego mają charakter konkursowy. Preferuje się tych kandydatów, którzy potwierdzili, poprzez posiadane kwalifikacje zawodowe (dostępne dla wszystkich), że są szczególnie zainteresowani kierunkiem, a także w wystarczający sposób zapewniają sprawdzenie kompetencji do podjęcia studiów drugiego stopnia. Zasady rekrutacji kandydatów na studia I i II stopnia oraz terminy warunków i trybu rekrutacji są zgodne z regulacjami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

- 1.3 Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia, tj. czy przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, a także ocena spełnienia wymagań określonych w standardach, w tym analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi w czasie ich realizacji standardami. Ocenie podlegają również: sekwencja przedmiotów, oferta zajęć do wyboru i stopień internacjonalizacji kształcenia.

Zakres treści kształcenia podstawowych i kierunkowych został w przedstawionych sylabusach ujęty zasadniczo zgodnie z wymaganiami standardów kształcenia. Drobną wątpliwość dotyczy treści z zakresu psychologii, w ramach których nie wyartykułowano zagadnień dla kształcenia w zakresie turystyki, uwypuklenie takie jest wskazane, nawet, gdyby treści te były realizowane w ramach szerszych zagadnień społecznych czy negocjacji. W zakresie geografii turystycznej zaproponowano w ramach ćwiczeń tworzenie produktów turystycznych opartych na walorach turystycznych, co wydaje się przedwczesne, wobec braku wiedzy na temat produktu turystycznego w ogóle. Oceniana jednostka przedstawiła sylabusy do przedmiotów obecnie realizowanych, zgodnie z trzema różnymi planami studiów – rozpoczynanych od roku akademickiego 2008/09, 2009/10 i 2011/11. Pominęto tym samym sylabusy niektórych przedmiotów zrealizowanych w oparciu o wcześniejsze plany, w tym tak istotnych dla standardów kształcenia jak Krajoznawstwo i Pedagogika czasu wolnego, co zmusza do stwierdzenia, że w tym zakresie wymagań nie spełniono. Pominęto także plany specjalności przewidziane do realizacji od roku 2010/11, w związku z czym trudno uznać, czy realizowane obecnie przedmioty specjalnościowe będą realizowane także zgodnie z nowym planem.

Dodatkowo brak tych planów powoduje niedobór godzin ogółem w wysokości 325 godz. Na studiach drugiego stopnia wątpliwości budzi program kształcenia w zakresie Doradztwa turystycznego – pomieszczono w nim koncepcję tego doradztwa, jako formy doradztwa gospodarczego – skierowanego do przedsiębiorców, co było intencją standardów kształcenia, z doradzaniem klientom biur podróży, potencjalnym turystom, co należy do zakresu obsługi turystów, szczególnie w ramach informacji turystycznej i pośrednictwa turystycznego.

Drobne niedobory godzin wobec wymagań standardu występują ponadto w planie studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia realizowanym od roku 2009/10 (technologie informacyjne 18/30; treści humanistyczne 45/60). W planie realizowanym od 2010/11 braki te usunięto, natomiast pojawił się niedobór 5 godz. w zakresie treści podstawowych (Ekologii oraz ogółem).

Podobnie plan studiów II stopnia realizowanych od roku akademickiego 2010/11 obejmuje 750 godz. + specjalności (271godz.), których jednak nie przedstawiono, ale zarezerwowano dla nich punkty ECTS (sem. 3 – 12 pkt i sem. 4 – 15 pkt), w związku z czym występuje formalnie niedobór 250 godz. W planie tym liczba punktów przypisanych przedmiotom z zakresu treści programowych wynosi 15 wobec wymaganych 17.

Osobny program dla studiów stacjonarnych realizowanych od roku 2009/10 (nabór lutowy) obejmuje łącznie jedynie 870 godz., co oznacza 30 godz. niedoboru.

Zajęcia do wyboru oferowane studentom na studiach I stopnia koncentrują się w ramach specjalności (390), obozów, form turystyki kwalifikowanej i języków, co formalnie spełnia wymagania standardu, ale znacznie ogranicza zakres wyboru. Na studiach II stopnia oferta obejmowała we wcześniejszych planach seminarium magisterskie oraz blok 150 godzin (4 przedmioty teoretyczne i wybrana forma praktyki terenowej z turystyki aktywnej) od roku 2010/11 oferuje się wybór specjalności (271 godz.) jednak nie przedstawiono ani ich zakresu, ani programów, pozostawiając nadal możliwość wyboru języka, seminarium i formy praktyki terenowej co dawałoby razem 481 godz. z 1021 objętych programem i także zapewniało formalne spełnienie wymagań. Z zachowaniem proporcji godzin odpowiednio wymagania te zostały spełnione na studiach niestacjonarnych.

Pomimo wskazanych nieścisłości można stwierdzić, że przyjęte w ocenianej jednostce plany i programy studiów, w szczególności w wersji obowiązującej od roku akademickiego 2010/11 zakładają osiągnięcie zamierzonych efektów kształcenia, określonych w sylwetce absolwenta.

Oceniana jednostka podejmuje także działania zapewniające internacjonalizację kształcenia, w szczególności poprzez ścieżkę kształcenia w języku angielskim („Europejczyk” – 1 grupa studencka rocznie) oraz udział studentów w programie Erasmus, w ramach którego w roku akademickim 2009/10 wyjechało 25 studentów a w roku 2010/ 11 wyjechało 30 studentów kierunku Turystyka i rekreacja. Równocześnie Wydział przyjął w 2009/10 - 7 a w 2010/11 - 12 studentów obcokrajowców. Podjęte działania i wielkość wymiany należy ocenić wysoko.

(zestawienie tabelaryczne realizowanych godzin zajęć określa dodatkowy załącznik nr IIa do raportu)

1.4 Ocena systemu ECTS.

W Uczelni wprowadzono system ECTS, jednak tzw. pakiet ECTS na stronie internetowej Uczelni nie był aktualizowany od 2006 roku.

W planach studiów i sylabusach przedmiotów przypisano poszczególnym przedmiotom odpowiednie wagi – punkty ECTS. Zachowano zasadę wymagania 30 punktów do zaliczenia semestru studiów, jednak bliższa analiza wykazuje w tym zakresie pewne nieprawidłowości. Przede wszystkim nie przypisano punktów ECTS praktykom zawodowym na studiach pierwszego stopnia, co, uwzględniając wymiar tych praktyk (4 tygodnie – 160 godzin), powinno być ocenione na 6-8 pkt i zaliczone w semestrze 4. Tym samym semestr ten jest przeładowany zajęciami obowiązkowymi. Punkty za egzamin dyplomowy na studiach I stopnia i za przygotowanie pracy magisterskiej na studiach drugiego stopnia podzielono na 3 i 4 semestry, gdy powinny być zaliczone w semestrze, w którym student osiąga efekt kształcenia, a zatem w semestrze ostatnim. Zajęcia wychowania fizycznego na studiach stacjonarnych w pierwszym roku mają przypisane punkty, natomiast w drugim już nie.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej (z części studenckiej).

Studenci pozytywnie oceniają system opieki naukowej i dydaktycznej. Nauczyciele akademicki są dostępni w trakcie cotygodniowych konsultacji, a także drogą elektroniczną, prodziekan oraz prorektor ds. studenckich pełnią dyżury, w trakcie których dostępni są dla studentów. Wymiar czasowy prowadzonych konsultacji oraz pełnionych dyżurów studenci uznali za wystarczający w stosunku do ich potrzeb. Godziny otwarcia dziekanatu zostały uznane przez studentów za wystarczające, również dla studentów studiów niestacjonarnych, a jego pracę oceniono pozytywnie.

Studenci wizytowanej jednostki osiągający szczególnie dobre wyniki w nauce mają możliwość odbywania studiów według indywidualnego planu i programu nauczania pod kierunkiem wyznaczonego opiekuna dydaktycznego. Studenci mogą również starać się o indywidualną organizację studiów.

Studenci posiadają dostęp do wszystkich niezbędnych informacji związanych z tokiem studiów poprzez stronę internetową Uczelni oraz gabloty umieszczone w budynkach Wydziału. O zasadach zaliczenia przedmiotów oraz wymaganej literaturze, a także ustalonych terminach konsultacji informowani są każdorazowo na pierwszych zajęciach w semestrze.

Uczelnia spełnia wymagania w zakresie zapewnienia studentom właściwego systemu opieki naukowej i dydaktycznej. System ten zawiera wszystkie niezbędne elementy i funkcjonuje prawidłowo.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Warunki zaliczenia poszczególnych przedmiotów określono w ich sylabusach. Regulamin studiów wymaga zapoznania studentów z wymaganiami egzaminacyjnymi nie później niż dwa tygodnie po rozpoczęciu zajęć. W większości przypadków podstawą zaliczenia są egzaminy pisemne i testy wiedzy. W części przedmiotów, głównie specjalnościowych, pojawiają się projekty przygotowywane przez studentów i oceniane przez prowadzącego.

W toku wizytacji sprawdzono prace zaliczeniowe i egzaminacyjne z następujących przedmiotów

i tematów:

Produkt turystyczny: test wiedzy obejmujący szeregowanie, uzupełnianie i jednokrotny wybór odpowiedzi – oceny zróżnicowane;

Polityka turystyczne – test wiedzy, obejmuje uzupełnianie i wybór, pytania sprawdzają także wiedzę pamięciową (np. daty wydania aktów prawnych ?!), jednak koncentrują się na zadaniach instytucji publicznych;

Turystyka szkolna – test egzaminacyjny, test wiedzy obejmujący wybór i uzupełnienie odpowiedzi, głównie z zakresu wymagań formalnoprawnych i organizacyjnych wypoczynku;

Podstawy wiedzy o kulturze: test wyboru i test falsyfikacji uzupełniony wypowiedzią na jeden

z czterech zadanych tematów; tematy egzaminacyjne wymagają dojrzałego spojrzenia na zagadnienia kultury współczesnej; wypowiedzi studentów w oczywisty sposób wyrywkowe, subiektywne co może utrudniać ocenę tej części egzaminu;

Informatyka w TiR: test zaliczeniowy z systemu AMADEUS – w sposób bardzo drobiazgowy sprawdza przyswojenie i zapamiętanie szczegółowych poleceń systemu rezerwacyjnego, w tym szczególnie kodów poszczególnych operacji; świadczy o bardzo praktycznym, lecz także bardzo mechanicznym i pamięciowym ujęciu wymagań;

Test wiedzy z zakresu rekreacji ruchowej: obejmuje 75 pytań w formie testu wyboru, przede wszystkim zapamiętanie podziałów, klasyfikacji i definicji przypisywanych poszczególnym autorom.

Wszystkie sprawdzone prace kontrolne mieszczą się w zakresie realizowanych przedmiotów i pozwalają na stosowanie przejrzystych kryteriów oceny. Prace kontrolne przechowywane są przez nauczycieli akademickich i zgodnie z Regulaminem studiów powinny być udostępniane studentom do wglądu.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

Na studiach stacjonarnych I stopnia skreślono w ostatnim roku akademickim 24 spośród 157 studentów (15%), na drugim roku 75 z 270 (28%) i na trzecim 77 z 329 (23%). Przyczynami skreśleń były: nieuzyskanie zaliczeń, rezygnacja lub niepodjęcie studiów. Nietypowo wysoki jest odsetek skreśleń na wyższych latach, bowiem przy obecnym systemie naboru, skreślenia na pierwszym roku z powodu niepodjęcia studiów są powszechne w wielu uczelniach. Na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia skreślono na pierwszym roku 46 spośród 111 studentów (41%) na drugim 74 ze 169 (44%) i na trzecim 59 ze 161 (37%) – w tym przypadku dodatkową przyczyną są sprawy osobiste uniemożliwiające ponoszenie kosztów studiów.

Na studiach drugiego stopnia stacjonarnych na pierwszym roku skreślono 15 ze 174 studentów (9%) a na drugim roku 19 z 92 (20%), natomiast na studiach niestacjonarnych pierwszego roku 19 ze 118 (16%), a na drugim roku 14 z 71 (20%). W tym przypadku na drugim roku przyczyną mogło być także niezłożenie pracy magisterskiej.

Bardzo wysoki odsetek skreśleń na studiach pierwszego stopnia, szczególnie stacjonarnych, wskazywać może także na zaniżenie wymagań kwalifikacyjnych przy rekrutacji studentów.

2.3. Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań zapobiegającym patologiom, a także losowo wybranych prac dyplomowych.

Zasady dyplomowania określają §§ 36 - 40 Regulaminu studiów. Postanowienia Regulaminu powinny być uzupełnione szczegółowymi wymaganiami dla prac dyplomowych oraz zasadami przeprowadzania egzaminów dyplomowych przez rady wydziałów. Zgodnie z tym

uregulowaniem, Wydział Wychowania Fizycznego udostępnił studentom na stronie internetowej Zasady pisania prac dyplomowych oraz techniczne zasady redakcji tekstów.

Studia pierwszego stopnia na kierunku „turystyka i rekreacja” kończą się przygotowaniem pracy licencjackiej, natomiast studia drugiego stopnia – pracy magisterskiej. Prace przygotowywane są pod kierunkiem promotorów, w ramach seminariów dyplomowych. Promotorami są zarówno nauczyciele ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, jak i ze stopniem naukowym doktora. Praca jest oceniana przez promotora i recenzenta, ale dodatkowo dziekan może nie dopuścić do obrony pracy, która nie spełnia wymagań określonych w wydziałowych zasadach pisania pracy dyplomowej.

Egzamin dyplomowy (licencjacki lub magisterski) odbywa się przed komisją, której przewodniczy dziekan lub wyznaczony przez niego nauczyciel ze stopniem naukowym co najmniej doktora, promotor i recenzent. Student dokonuje prezentacji pracy a następnie promotor zadaje dwa pytania, a recenzent jedno – „zasady” nie określają ich tematyki.

Ocenę końcową studiów ustala się biorąc wagowo $\frac{1}{2}$ średnią ocen ze studiów, $\frac{1}{4}$ ocenę pracy i $\frac{1}{4}$ ocenę z egzaminu końcowego.

Ocena losowo wybranych prac wykazała, że są one zgodne z zakresem kierunku „turystyka i rekreacja”, zdarzają się prace na niskim poziomie merytorycznym, niestarannie redagowane oraz nie spełniające wymagań stawianym pracom magisterskim. W niektórych pracach brak jest metodologicznej całości pracy (cel, metody badawcze, nieprawidłowe piśmiennictwo). Recenzje prac są wnikliwe i wyczerpujące, w nielicznych przypadkach oceny wydawane przez recenzentów i promotorów są zawyżone. Nie powinno być sytuacji, gdzie recenzentem i promotorem są osoby o tym samym nazwisku, spokrewnione. Dokumentacja przebiegu egzaminu dyplomowego prowadzona jest na ogół prawidłowo.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Efekty kształcenia zdefiniowane przez ocenianą jednostkę wykraczają poza minimum efektów określonych w standardach kształcenia, w szczególności w takich elementach, jak założenie, że absolwent studiów pierwszego stopnia będzie przygotowany do samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej, będzie znał dwa języki obce, oraz że zostanie wyposażony w pogłębione kompetencje w zakresie wybranej przez siebie specjalności – Zarządzania i obsługi w ruchu turystycznym, Hotelarstwa i gastronomii, Animacji kultury i rekreacji ruchowej oraz deklarowanej w raporcie samooceny, ale przedstawionej w programach z 2008/09 Turystyki konnej z elementami hipoterapii. Efekty te są możliwe do osiągnięcia biorąc pod uwagę omawiane wyżej treści kształcenia, kwalifikacje kadry i sposób prowadzenia zajęć dydaktycznych. Na podkreślenie zasługuje korzystna zmiana planów studiów, w kierunku kształtowania umiejętności językowych absolwentów, w tym program Europejczyk, obejmujący prowadzenie zajęć dla wybranej grupy studentów w języku obcym.

Zaskakujący jest co prawda regres w zakresie komunikowania w języku obcym – na studiach pierwszego stopnia zakłada się znajomość dwóch języków obcych, natomiast na studiach drugiego stopnia tylko jednego, lecz wynikać to może z nieprecyzyjnego sformułowania celów kształcenia w raporcie samooceny.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

- 3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

Metody nauczania zostały zadeklarowane w sylabusach przedmiotów oraz w raporcie samooceny. Na podkreślenie zasługuje wysoki udział zajęć aktywizujących w ogólnej liczbie godzin – proporcja wykładów do form aktywizujących wynosi od 22 do 30% wykładów wobec 78 -70% innych form. Szczególnie cenne ze względu na specyfikę kierunku, są zajęcia realizowane w terenie – obozy letnie lub zimowe na studiach pierwszego stopnia oraz praktyki terenowe z turystyki aktywnej (w formach letnich lub zimowych) na studiach drugiego stopnia. Bliższa analiza sylabusów pokazuje jednak, że metody nauczania mylone są z formami organizacyjnymi zajęć – tym samym prowadzący ograniczają się do określenia, że zajęcia będą prowadzone w formie wykładów

i ćwiczeń, nie określając bliżej metod wykorzystywanych w trakcie tych ostatnich. Podobnie w sylabusach nie określa się zadań przewidzianych do samodzielnej realizacji przez studentów, poza wykazem literatury.

Uczelnia nie oferuje na kierunku „turystyka i rekreacja” kształcenia na odległość, jakkolwiek deklaruje wdrożenie odpowiedniego systemu informatycznego, umożliwiającego taką formę w przyszłości.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Oceniana jednostka przedstawiła sylabusy przedmiotów jeszcze realizowanych zgodnie z poprzednimi planami tj. od roku 2008 i 2009 oraz już realizowanych zgodnie z nowym planem, od roku akademickiego 2010/11. W związku z powyższym nie przedstawiono, jak już wyżej wspomniano, niektórych sylabusów przedmiotów, które są obecnie realizowane na innym roku niż poprzednio np. Krajoznawstwa, a także przedmiotów specjalnościowych według nowego planu. Przedstawione sylabusy zredagowane są w sposób jednolity, obejmują w szczególności elementy określone w załączniku do uchwały 501/2008 PKA. Udostępniane są bezpośrednio studentom przez prowadzących zajęcia, natomiast nie są publikowane w sposób dostępny dla ogółu studentów. Zwraca uwagę nadmierna, w praktyce niemożliwa do wykorzystania, literatura wymagana w takich przedmiotach jak: Historia turystyki i rekreacji (30 pozycji), Kształtowanie środowiska i ochrona przyrody (22 pozycje), Historia kultury (15 pozycji) czy Planowanie przestrzenne (15 pozycji).

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Praktyki obowiązkowe. Praktyki zawodowe realizowane są przez studentów studiów pierwszego stopnia w wymiarze 2 x 2 tygodnie. Pierwsza to praktyka w biurze podróży, a druga w obiekcie hotelarskim, ośrodku sportu i rekreacji lub innej instytucji turystycznej. Wyboru instytucji, w której realizowana jest praktyka dokonuje student – na podstawie przedstawionej przez niego Zgody na odbycie praktyki zawodowej (wzór uczelniany) przygotowywane jest porozumienie z instytucją przyjmującą – nie ma stałej listy zakładów przyjmujących praktykantów. Program praktyk ustalany jest indywidualnie z opiekunem praktyki na podstawie programów wzorcowych – dla biur podróży, obiektów hotelarskich i

ośrodków sportu i rekreacji. Przedstawione programy są wyczerpujące. Administracyjne sprawy praktyk obowiązkowych realizuje Sekcja Kształcenia Praktycznego UR, do której kierownik i opiekunowie praktyk składają sprawozdania.

Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun z ramienia Uczelni – wyznaczony nauczyciel akademicki, na podstawie przedstawionego przez studenta sprawozdania, dziennika praktyk i Karty oceny zakładowego opiekuna praktyk (według wzoru uczelnianego). W praktyce w przedstawionych do wglądu Kartach ocen przeważają oceny bdb. Do opiekuna praktyk należy także kontrola ich przebiegu – w praktyce wrywkowa, sprawdzająca obecność studentów na praktyce. W jego kompetencji jest także zaliczanie jako praktyki pracy zawodowej studenta, zbieżnej z wymaganiami programu praktyk, a także udziału w obozie naukowym. Od decyzji odmawiającej zaliczenia praktyki odwołanie przysługuje do Dziekana. Dopuszcza się praktyki zagraniczne, realizowane na zasadzie porozumienia trójstronnego (student, jednostka przyjmująca, uczelnia). W roku bieżącym oferuje się praktyki zagraniczne w Grecji we współpracy z firmą TheTreeTravel

Praktyki nadobowiązkowe – dobrowolne. Dla studentów Wydziału Wychowania Fizycznego przewidziano także 10 miejsc rocznie na praktyki realizowane w ramach programu „Kompetencje studentów UR kluczem do sukcesu na rynku pracy” realizowanego w formie grantu przez Uczelniane Biuro Karier.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów).

Organizację studiów określa organizacja roku akademickiego oraz harmonogramy zajęć dla poszczególnych roczników. Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia rozkłady zajęć przewidują zajęcia I i III roku od poniedziałku do piątku, od godziny 7.00 do 20.45, dla 2 roku od wtorku do czwartku od 8.00 do 19.00. Na studiach drugiego stopnia 1 rok od poniedziałku do piątku od 7.00 do 17.30, 2 rok wtorek –czwartek od 7.00 do 19.00. Rozkład zajęć jest równomierny, powszechnie stosuje się jednak przemienność w tygodniach parzystych i nieparzystych, co powoduje w praktyce wydłużanie przerw między zajęciami.

Zajęcia na studiach niestacjonarnych planowane są w siedmiu sesjach zjazdowych w semestrze - od piątku do niedzieli, w godzinach 8.30 do 20.30, a rozpoczynane w piątki od 12.00. Wydaje się, że zajęcia realizowane na studiach niestacjonarnych są zbyt skomasowane. Ograniczanie liczby sesji zjazdowych do 5 – 7 semestralnie realizowane jest kosztem bardzo wyczerpującego grupowania zajęć. Studenci skarżą się na krótkie przerwy między zajęciami realizowanymi w różnych budynkach, przez co prowadzący wcześniej kończą niektóre zajęcia i tolerują spóźnienia na innych, aby umożliwić przemieszczanie się, a także na brak wystarczającej przerwy obiadowej w zajęciach. Zgłaszają także uwagi co do niewystarczającej dostępności dziekanatu.

Poważnym mankamentem organizowanych zajęć jest ich blokowanie w 6 godzinne jednostki z tym samym prowadzącym, a w przypadku Fizjologii nawet 10-godzinne. Oznacza to nie tylko znużenie tematyką i osobą prowadzącego, ale przede wszystkim niemożność kierowania pracą własną studentów, a jest w programach studiów niestacjonarnych powszechna praktyką.

Terminy sesji egzaminacyjnych zasadniczych i poprawkowych zostały ustalone na okres od 12 do 20 dni i są wystarczające, bowiem liczba egzaminów planowanych w jednej sesji nie przekracza 4.

3.5 Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Zespół wizytujący dokonał hospitacji zajęć, które były realizowane zgodnie z harmonogramem.

Hospitowane zajęcia dydaktyczne były przygotowane i prowadzone poprawnie oraz ciekawie, w dobrych warunkach lokalowych.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Oceniana jednostka przedstawiła spójną koncepcję kształcenia, mieszczącą się w zakresie kierunku „turystyka i rekreacja”. Przewidziane planami studiów i programami poszczególnych przedmiotów zajęcia umożliwiają, co do zasady, uzyskanie przez studentów wiedzy i umiejętności oczekiwanych od absolwentów na rynku pracy. Jednak uzupełnienia wymagają programy zajęć, w tym specjalności, przewidzianych do realizacji w planie obowiązującym od roku akademickiego 2010/11, a także celowa wydaje się zmiana organizacji zajęć na studiach niestacjonarnych, eliminująca wielogodzinne bloki tych samych przedmiotów, nadmierne obciążenie studentów w trakcie poszczególnych zjazdów i umożliwiająca spokojne przemieszczanie się między zajęciami oraz spożywanie posiłków.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia odnosząca się do:
 - 1) struktury organizacyjnej wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz stosowanej polityki i procedur w zakresie zapewnienia jakości,

Okres wizytacji przypadł na koniec terminu wdrażania nowego Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia wprowadzonego w Uniwersytecie Rzeszowskim Uchwałą Senatu nr 212/09/2010 z 30 września 2010 r. Uchwała ta stwarza ramy organizacyjne systemu, przede wszystkim przez powołanie Uczelnianego Zespołu ds. Wewnętrznego Systemu Oceny Jakości Kształcenia

i zobowiązanie podstawowych jednostek organizacyjnych do powołania swoich zespołów ds. wewnętrznego systemu jakości kształcenia. Wydział Wychowania Fizycznego powołał taki zespół już w 2008 r., a obecnie w jego skład wchodzi prodziekan oraz trzech innych nauczycieli akademickich. Kompetencje zespołu uczelnianego oraz zespołów powołanych w jednostkach organizacyjnych mają charakter opiniotwórczy, natomiast wdrażanie systemu jest obowiązkiem władz statutowych Uczelni. Rozwiązanie takie należy uznać za prawidłowe. Uchwała 212 wprowadziła między innymi wzory protokołów hospitacji zajęć, ankiet oceny przedmiotu, ankiet oceny studiów podyplomowych, ankiet oceny pracy dziekanatu oraz ankiety absolwenta. Dla obsługi administracyjnej systemu powołano Sekcję ds. wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia, która gromadzi wyniki badań przeprowadzonych w poszczególnych jednostkach, a także dokonuje kontroli realizacji obowiązków związanych z funkcjonowaniem systemu.

- 2) okresowych przeglądów planów i programów nauczania oraz ich efektów (np. adekwatności konstrukcji oraz treści realizowanych planów i programów nauczania w

kontekście zamierzonych efektów kształcenia, uwzględnienie specyfiki poziomów kształcenia i form studiów, formalnych procedur zatwierdzania programów nauczania, udziału studentów w działaniach dotyczących zapewnienia jakości, opinii zwrotnych od pracodawców, przedstawicieli rynku pracy oraz innych organizacji),

Organem właściwym dla kształtowania planów i programów nauczania na kierunku „turystyka

i rekreacja” jest Rada Wydziału Wychowania Fizycznego. Rada korzysta z uprawnień w tym zakresie, bowiem w ostatnich trzech latach plany studiów zmieniano trzykrotnie, przy czym najistotniejsza zmiana od roku akademickiego 2010/11 zmierzała w dużym stopniu do usunięcia niezgodności z wymaganiami standardów kształcenia. W ślad za zmianami planów nie nadążają zmiany programów zajęć, bowiem do najnowszej wersji planu nie przedstawiono wielu programów. Formalna procedura przyjmowania programów realizowana jest poprzez składanie propozycji programu (sylabus) przez osobę przewidzianą do prowadzenia zajęć, zatwierdzenie przez kierownika zakładu i przedłożenie Dziekanowi. Nie wypracowano dotychczas zorganizowanego systemu zbierania opinii potencjalnych pracodawców o realizowanych programach, nie dotyczy tego także ankieta skierowana do absolwentów, a informacja zwrotna, wykorzystywana do korygowania realizowanych treści jest gromadzona przez prowadzących zajęcia w sposób nieformalny.

- 3) oceniania studentów (np. stosowanych form i kryteriów weryfikacji wiedzy oraz oceny wyników kształcenia),

Podstawowym narzędziem weryfikującym system oceniania studentów jest ankieta oceny prowadzącego przedmiot, zawierająca m.in. pytania o przejrzyste zasady zaliczania zajęć i konsekwencji w ich realizacji oraz czy wiedza i umiejętności studenta są oceniane obiektywnie. Wydaje się wskazane wypracowanie metod oceny skuteczności stosowanych form i metod weryfikacji wiedzy z punktu widzenia osiągnięcia przez studentów założonego poziomu kompetencji zawodowych, niezależnie od ich subiektywnych odczuć. Należy przy tym zwrócić uwagę, że sprawdzone w punkcie poprzedzającym metody weryfikacji osiągnięć etapowych są w miarę obiektywne i pozwalają przede wszystkim ocenić stan wiedzy studentów.

- 4) zapewnienia jakości kadry dydaktycznej (np. okresowych ocen pracowników, hospitacje, ankiet dla studentów oceniających zajęcia dydaktyczne, częstotliwość ankietyzacji),

Jakość kadry dydaktycznej ocenia się poprzez system ocen okresowych, wymaganych przepisami ustawy, w trybie określonym Zarządzeniem Rektora UR z 10 grudnia 2007 r. z wykorzystaniem Arkusza oceny nauczyciela akademickiego”. W ocenie okresowej uwzględnia się także oceny uzyskane w trakcie hospitacji zajęć, przeprowadzanych przez dwuosobowe zespoły oceniające według kwestionariusza Protokołu wprowadzonego Uchwałą Senatu, a obejmującego przygotowanie do zajęć, sposób przekazywania wiedzy i organizacji pracy, aktywność studentów podczas zajęć, zgodności prowadzonych zajęć z programem, a także wnioski pohospitacyjne i zalecenia dla nauczyciela. Protokół przedstawiany jest do podpisu hospitowanemu.

Regularnie prowadzone są także badania ankietowe studenckiej oceny prowadzącego przedmiot, których wyniki także uwzględnia się w ocenach okresowych i mogą być także podstawą decyzji związanych z nagradzaniem pracowników lub wniosków dotyczących przebiegu ich dalszego zatrudnienia. Pytania ankietowe dotyczą takich zagadnień jak wspomniane wyżej kryteria oceniania, ale także realizacji zajęć zgodnie ze szczegółowym programem przedmiotu, punktualności, życzliwości i otwartości prowadzącego, jego

dostępności dla studentów w godzinach konsultacji, zdolności do inspiracji czy też przekazywania aktualnej wiedzy. W trakcie wizytacji zapoznano się z przykładowym opracowaniem wyników dla jednego nauczyciela oraz opracowaniami zbiorczymi wyników ankiet na Wydziale w latach 2008/09 (63 osoby) 3,87 – 4,88 w skali 2 - 5, 2009/10 (86 osób) 2,81 – 4,85 w skali 2 – 6 i 2010/11 (62 osoby) 2,52 – 5,85 w skali 2 – 6.

- 5) form wsparcia studentów (np. informacji o wsparciu ze strony nauczycieli akademickich, w tym opiekunów roku oraz pracowników administracyjnych, ankiet dla studentów dotyczących pracy administracji),

W ocenianej jednostce wyznacza się opiekunów poszczególnych roczników, którzy spełniają aktywną rolę, między innymi przy tworzeniu harmonogramów zajęć uwzględniających interesy studentów. Praca dziekanatu zorganizowana jest w sposób uwzględniający podział na tryby i stopnie studiów i jest corocznie oceniana ankietą studencką obejmującą pytania o zadowolenie z obsługi, godziny otwarcia, punktualność, miłe i taktowne traktowanie, możliwość uzyskania informacji i ich kompletność i wiarygodność. Średnia ocen dla studiów stacjonarnych kierunku „turystyka i rekreacja” wynosi 3,94 (w skali 2 - 5) i jest najwyższa na I roku i stopniowo maleje, na studiach niestacjonarnych średnia wynosi 3,71 i prawidłowość jest podobna, ale różnice nie są wielkie.

W trakcie rozmów bezpośrednich studenci niestacjonarni zwracali uwagę na nieodpowiednie dla nich godziny otwarcia dziekanatu (jest czynny w dni powszednie poza środą od 9.30 do 14.30

i w soboty od 10.00 do 14.00,) co może mieć związek z intensywnością zajęć w dniach zjazdów

i trudnością ze zwolnieniem z pracy w dni powszednie. Wydaje się, że zwiększenie funkcjonalności programu obsługi dziekanatu powinno rozwiązać ten problem.

- 6) stosowanego systemu informacyjnego (np. gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji o poziomie zadowolenia studentów oraz o wynikach kształcenia osiągniętych przez studentów, możliwościach zatrudnienia absolwentów itp.),

W Uczelni wdrażany jest system informatyczny CDN Egeria, skalowalny ERP, w chwili obecnej pozwalający na gromadzenie i przetwarzanie informacji o studentach, ich podziale na grupy, generowanie protokołów, prowadzenie spraw i sporządzanie wybranych zestawień statystycznych. System zapewnia ograniczone wsparcie dla studentów – pozwala jedynie śledzić stan rozliczeń finansowych z Uczelnią.

Informacje pochodzące od absolwentów, gromadzone poprzez ankiety absolwentów wprowadzone uchwałą Senatu z 2010 roku nie są jeszcze dostępne w formie opracowań zbiorczych czy analitycznych. Użyteczne informacje dotyczące możliwości stażów i ewentualnie zatrudnienia przekazuje na swojej stronie uczelniane Biuro Karier.

- 7) publikowania informacji (np. dostępu do aktualnych i obiektywnych informacji na temat m.in. oferty kształcenia, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur toku studiów, planowanych efektów kształcenia).

Podstawową formą komunikowania się ze studentami pozostaje kontakt z dziekanatem, opiekunem roku i osobami prowadzącymi zajęcia. Strona internetowa Wydziału zawiera szereg przydatnych informacji i materiałów, w szczególności o możliwości kontaktu z nauczycielami i administracją wydziału, zajęciach dydaktycznych (harmonogramach) i dodatkowej ofercie edukacyjnej w postaci kursów, działalności kół naukowych itp.

Podstawowym brakiem tej strony jest skromna informacja o planach i programach kształcenia, brak dostępu do materiałów dydaktycznych i brak wygodnych narzędzi komunikowania się z nauczycielami, a także brak aktualizacji pakietu ECTS. Nawet w sytuacjach, w których udostępnia się studentom odpowiednie formularze, konieczne jest ich wydrukowanie, wypełnienie i złożenie w tradycyjnej formie.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Według studentów ankieta odbywa się nieregularnie, nie dostają oni również informacji zwrotnej na temat wyników ankiety, choć chcieliby mieć taką możliwość. Studenci potwierdzają jednak, że w ich efekcie widać zmiany prowadzenia zajęć przez część kadry dydaktycznej.

Pytania zawarte w ankiecie nie były konsultowane z przedstawicielami samorządu studentów. Wyniki ankiet udostępniane były ocenianemu pracownikowi oraz dyskutowane na posiedzeniach Rady Wydziału.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Nauczyciele pozytywnie wypowiedzieli się na temat programów nauczania. Zwrócili uwagę na dobrą atmosferę pracy w Uczelni, dobre kontakty ze studentami. Uczestnicy spotkania stwierdzili, że brali udział w tworzeniu planów i programów studiów oraz ich weryfikacji, podkreślali, iż programy powstawały po zasięgnięciu opinii specjalistów. W modyfikacji programów nauczania brano także pod uwagę opinie studentów, generalnie chodziło o stworzenie ciekawej oferty programowej, dającej umiejętności poszukiwane na rynku pracy. Podawali przykłady autorskich rozwiązań dydaktycznych. Wskazywano też na dużą możliwość kontaktów międzynarodowych, tak w przypadku wymiany studenckiej jak i nauczycieli akademickich.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

W Uniwersytecie Rzeszowskim działa uczelniane Biuro Karier, należące do sieci akademickich biur karier. Biuro prowadzi działalność na rzecz studentów i absolwentów Uczelni, udostępniając wyspecjalizowane serwisy dla studentów/absolwentów oraz dla potencjalnych pracodawców.

Biuro Karier, zajmuje się przede wszystkim organizacją kursów doszkalających, warsztatów indywidualnym doradztwem zawodowym oraz nawiązywaniem kontaktów z pracodawcami. Biuro organizuje również Uniwersyteckie Targi Pracy. Działalność Biura Karier jest znana studentom wizytowanego kierunku, przede wszystkim dzięki aktualnej stronie internetowej.

W ocenianej jednostce działa wewnętrzny system oceny jakości kształcenia, stanowiący element jednolitego uczelnianego systemu, w którym stosowane procedury nadzorują zespoły powołane d.s. zapewnienia jakości tego systemu. Jego instrumentami są m.in. okresowe oceny pracowników, ankiety oceniające prowadzących zajęcia, działanie dziekanatu oraz losy absolwentów. Przetwarzanie informacji odbywa się systematycznie, w odniesieniu do tych ankiet, które realizowane są od kilku lat.

Konieczne jest uzupełnienie systemu o możliwość pozyskiwania i przetwarzania informacji o ocenie efektów kształcenia przez rynek pracy oraz o mechanizmy adaptujące plany i programy studiów do uzyskiwanych tą drogą informacji.

Część IV. Nauczyciele akademicki.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	7	1 (1)	4 (1)	2	-
Doktor habilitowany	14	7	5 (5)	1	1
Doktor	53	48 (7)	5 (5)	-	-
Pozostali	34	15	19	-	-
Razem	108	71	33	3	1

* w nawiasie należy podać dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego

Dla 104 osób Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy, spośród których 5 osób to profesorowie, 6 osób to doktorzy habilitowani, natomiast aż 53 osoby to doktorzy. Powyższe dane pozwalają stwierdzić, iż kadra naukowo – dydaktyczna jest stabilna, a przeważająca liczba zatrudnionych doktorów (53 osoby) pozwala na dalszy jej rozwój. Dominującą formą zatrudnienia jest mianowanie.

W zakresie polityki kadrowej w Uczelni funkcjonuje system dobierania pracowników pod kątem zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, system oceny jakości ich pracy oraz system wspomagania rozwoju naukowego kadry. W ostatnich latach uzupełniono skład kadry o dwóch pracowników reprezentujących nauki geograficzne, jednego - nauki ekonomiczne i jednego - nauki humanistyczne.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2006	4 (1)	2 (-)	2 (1)
2007	10 (3)	1 (1)	- (-)
2008	2 (-)	1 (-)	- (-)
2009	3 (-)	- (-)	- (-)
2010	5 (-)	1 (1)	- (-)
Razem	24 (4)	5 (1)	2 (1)

W nawiasach podano liczby odnoszące się do pracowników naukowo - dydaktycznych ocenianego kierunku. Wynika z nich rozwój naukowy zwłaszcza w grupie nauczycieli akademickich, którym nadano stopień naukowy doktora (4 doktoraty na 24 w latach 2006-2010), w grupie osób, którym nadano stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł profesora ten rozwój jest stosunkowo niewielki (2 habilitacje na ogółem 5 oraz 1 tytuł profesora na 2). W chwili obecnej jedna osoba jest w trakcie realizacji przewodu habilitacyjnego, a trzy osoby otworzyło przewody doktorskie, co wskazuje na dalszy rozwój kadry.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

- merytorycznych:

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048 z późn. zm.) minimum kadrowe dla kierunku „turystyka i rekreacja” na poziomie studiów pierwszego stopnia stanowi zatrudnienie co najmniej trzech nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, w tym co najmniej dwóch posiadających dorobek naukowy w zakresie danego kierunku studiów i co najmniej jednego posiadającego dorobek naukowy w dziedzinie nauki związanej z danym kierunkiem studiów oraz zatrudnienie co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, w tym co najmniej pięciu posiadających dorobek naukowy w zakresie danego kierunku studiów i co najmniej jednego posiadającego dorobek naukowy w dziedzinie nauki związanej z danym kierunkiem studiów.

Do minimum kadrowego zgłoszono 20 nauczycieli akademickich, w tym w grupie samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych, zgłoszono 8 profesorów i doktorów habilitowanych,
a w grupie doktorów - 12 osób.

Do grupy profesorów i doktorów habilitowanych posiadających dorobek naukowy w zakresie kierunku studiów „turystyka i rekreacja” można zaliczyć 5 osób a 2 osoby posiadają dorobek naukowy w dziedzinie nauki związanej z ocenianym kierunkiem studiów. Komisja nie znalazła podstaw merytorycznych do zaliczenia do tej grupy minimum kadrowego jednej osoby. Do grupy doktorów posiadających dorobek naukowy w zakresie kierunku studiów „turystyka i rekreacja” można zaliczyć 8 osób a 4 doktorów posiadają dorobek w dziedzinie nauki związanej z tym kierunkiem.

- formalno-prawnych

Do minimum kadrowego mogą być wliczeni jedynie nauczyciele akademicki zatrudnieni na podstawie mianowania lub umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy nie krócej niż od początku roku akademickiego - § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia

(Dz. U. Nr 144, poz. 1048, z późn. zm.). Wymóg ten został spełniony przez wszystkich nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego.

Ponadto wszyscy nauczyciele akademicy wliczani w skład minimum kadrowego mają zaplanowane osobiste prowadzenie na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęcia dydaktyczne w wymiarze wskazanym w § 8 ust. 3 powyższego rozporządzenia.

- *sformułowanie jednoznacznego wniosku dotyczącego spełnienia wymagań w zakresie minimum kadrowego.*

Do grupy profesorów i doktorów habilitowanych spełniających wymagania formalno - prawne dotyczące minimum kadrowego dla studiów **pierwszego i drugiego stopnia** można zaliczyć 5 osób posiadających dorobek naukowy w zakresie kierunku studiów „turystyka i rekreacja” oraz 2 osoby posiadające dorobek naukowy w dziedzinie nauki związanej z tym kierunkiem studiów.

Do grupy doktorów spełniających wymagania formalno - prawne dotyczące minimum kadrowego dla studiów **pierwszego i drugiego stopnia** można zaliczyć 8 osób posiadających dorobek naukowy w zakresie kierunku studiów „turystyka i rekreacja” i oraz 4 osoby posiadające dorobek naukowy w dziedzinie nauki związanej z ocenianym kierunkiem.

Wniosek:

Uczelnia spełnia wymagania w zakresie minimum kadrowego dla studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „turystyka i rekreacja”. Nauczyciele akademicy zgłoszeni do minimum kadrowego reprezentują nauki o kulturze fizycznej, nauki geograficzne i ekonomiczne. Jedynie w grupie samodzielnych pracowników naukowo - dydaktycznych brak jest przedstawicieli nauk ekonomicznych. Komisja zaleca uzupełnienie składu minimum kadrowego w tej grupie o przedstawiciela nauk ekonomicznych.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Stosunek nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 11 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Wynosi on 1: 64 przy wymaganym 1:80.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej.

Wszyscy nauczyciele akademicy wskazani do prowadzenia przedmiotów określonych w planie i programie studiów, posiadają stosowne kwalifikacje do ich prowadzenia, co gwarantuje

wysoką jakość nauczania. Uczelnia przestrzega zasady powierzania wykładu osobom posiadającym co najmniej stopień naukowy doktora.

Nauczyciele akademicki są dostępni dla studentów nie tylko na dyżurach. Taki kontakt odbywa się na bieżąco przez Internet. Stały kontakt ze studentami utrzymują także Dziekan i Prodzienkani oraz opiekunowie grup. W kształceniu na kierunku „turystyka i rekreacja” na Wydziale Wychowania Fizycznego biorą udział wykładowcy zagraniczni.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym

W dniu 25 lutego odbyło się spotkanie z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na kierunku „wychowanie fizyczne” oraz na kierunku „turystyka i rekreacja”. W spotkaniu uczestniczyło około 80 nauczycieli akademickich – 25 reprezentowało kierunek „turystyka i rekreacja”. Spotkanie rozpoczął przewodniczący zespołu oceniającego prof. dr hab. Sławomir Drozdowski, który przedstawił podstawowe cele i zadania Państwowej Komisji Akredytacyjnej oraz procedury związane z wizytacją. Uczestnicy spotkania stwierdzili, że brali udział w tworzeniu planów i programów studiów oraz ich weryfikacji, podkreślali, iż programy powstawały po zasięgnięciu opinii specjalistów. W modyfikacji programów nauczania brano także pod uwagę opinie studentów, generalnie chodziło o stworzenie ciekawej oferty programowej, dającej umiejętności poszukiwane na rynku pracy. Podawali przykłady autorskich rozwiązań dydaktycznych. Ożywioną dyskusję wywołała sprawa badań i prac naukowych, zwracano uwagę na innowacyjność prac i aktywny udział w konferencjach naukowych. Pracownicy podkreślali, że bardzo sobie cenią wsparcie Władz Wydziału dotyczące młodej kadry, a także pomoc we współpracy m.in. z organizacjami sportowymi. Dzięki życzliwości Dziekana utworzono nowe specjalności i związaną z tym możliwość uzyskiwania przez studentów dodatkowych uprawnień (instruktora sportu, jazdy konnej). Podczas spotkania podejmowano również kwestie dotyczące wymiany studentów i nauczycieli akademickich, przyjmowania przez Uczelnię gości i studentów zagranicznych. Podkreślali, że dobrze działa program wymiany Erasmus. Dyskusja dotyczyła także procedur związanych z jakością kształcenia. Zdaniem nauczycieli system ankietyzacji, jak i hospitacje mobilizują do lepszej pracy, a tym samym do podniesienia jakości kształcenia.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Teczki nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe ocenianego kierunku studiów podzielone są na trzy części i posiadają spis dokumentów. W trakcie analizy zwrócono szczególną uwagę na dokumenty poświadczające uzyskane stopnie i tytuły naukowe (w jednym przypadku brakuje jednego dokumentu potwierdzającego uzyskanie stopnia naukowego doktora), warunki zatrudnienia poszczególnych nauczycieli akademickich, oświadczenia o podstawowym lub dodatkowym miejscu pracy, oświadczenia o możliwości zaliczenia nauczyciela akademickiego do minimum kadrowego ocenianego kierunku, aktualne orzeczenia lekarskie, informacje o odbytych szkoleniach bhp.

Kopie dyplomów zostały poświadczone za zgodność z oryginałem.

Wszystkie teczki zawierają aktualne zaświadczenia o odbytych badaniach lekarskich oraz zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Ponadto wszystkie teczki zawierają dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy i przebiegu zatrudnienia.

- Uczelnia spełnia wymagania w zakresie minimum kadrowego dla studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „turystyka i rekreacja”.
- Należy zwrócić uwagę na komplementarność kadry stanowiącej minimum kadrowe, bowiem w grupie samodzielnych pracowników nauki brak jest przedstawiciela nauk ekonomicznych;
- Rozwój dydaktyczny kadry w ocenianej jednostce jest widoczny w grupie nauczycieli akademickich którym nadano stopień naukowy doktora, natomiast w grupie osób, którym nadano stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł profesora rozwój ten jest stosunkowo niewielki; podjęte działania w tym zakresie (jedna osoba jest w trakcie realizacji przewodu habilitacyjnego, a trzy otworzyły przewód doktorski) wskazują, że rozwój ten ma tendencje właściwe i dobrze rokuje perspektywy dalszego kształcenia.
- Dokumentacja nauczycieli akademickich wchodzących w skład minimum kadrowego prowadzona jest zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.) i w sposób kompletny.

Część V Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa

1. *Ocena działalności naukowej ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej.*

Wydział Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego prowadzący kierunek „turystyka i rekreacja” uzyskał 5 kategorię, ustaloną przez Komisję Badań na rzecz Rozwoju Nauki, Rady Nauki.

Wydział prowadzi działalność naukową w różnych obszarach. Jednym z nich jest prowadzenie badań zespołowych, jak i indywidualnych w ramach badań własnych.

Działalność naukowo-badawcza oraz struktura katedr i zakładów Wydziału Wychowania Fizycznego zostały dostosowane do specyfiki kształcenia na kierunkach: „wychowanie fizyczne” oraz „turystyka i rekreacja”. Główne kierunki badawcze są ściśle powiązane z rozwojem naukowym kadry reprezentującej dziedzinę nauk o kulturze fizycznej, nauk przyrodniczych i humanistycznych i szeroko rozumianej biologii populacyjnej człowieka.

Podjęte tematy badawcze pracowników Wydziału wiążą się z rozwojem takich subdyscyplin naukowych jak: teoria wychowania fizycznego, teoria sportu, antropomotoryka, antropologia fizyczna, teoria motoryczności, humanistyczna teoria sztuk walki, socjologia kultury fizycznej, filozofia sportu, pedagogika kultury fizycznej, turystyka i rekreacja, które są przedmiotem działalności dydaktycznej Wydziału Wychowania Fizycznego UR. Tematy badawcze są również powiązane z potrzebami społecznymi i edukacyjnymi regionu. (Załącznik Nr Va).

Nakłady poniesione przez ocenianą jednostkę na badania własne i badania statutowe, w okresie 2008-2010 wynosiły 352.773,12 PLN. Uzyskane finansowanie z grantów to kwota 27.5000,00 PLN.

(Załącznik Nr 6).

Wspomaganie rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej realizowane jest poprzez plan zadaniowo-finansowy, z którego środki przeznacza się na udział w konferencjach, w stażach naukowych (zagranicznych) oraz stypendia, przewidziane dla pracowników przygotowujących rozprawy doktorskie i habilitacyjne. Z kosztów objętych planem zadaniowo-finansowym pokrywane są również zadania badawcze służące opracowaniu prac doktorskich i habilitacyjnych oraz koszty przewodów doktorskich i habilitacyjnych, a także zadania badawcze pozostałych pracowników. Dwa tematy badawcze (jeden to grant Nr PL-SK/KAR/IPP/I/49 – Program Współpracy Transgranicznej Rzeczypospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013, zakończony monografią „Physical activity and health of the students from Carpathian Euroregion” oraz drugi Narodowy Program Zdrowia również zakończony monografią pt. „Dziecko Rzeszowskie”) współfinansowane były przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz przez budżet państwa.

W latach 2008-2010 dziesięciu pracowników Wydziału uzyskało stopień naukowy doktora, dwóch stopień naukowy doktora habilitowanego, jednemu nadano tytuł doktora honoris causa. (Załącznik Nr Vb).

Aktualnie w ramach działalności statutowej realizowanych jest 10 tematów badawczych (Załącznik Nr Vc), w tym siedem z zakresu kultury fizycznej i sportu, trzy z obszaru turystyki i rekreacji, ponadto kontynuowane są badania własne rozpoczęte w 2008 roku. W trakcie opracowania jest także grant realizowany we współpracy z Instytutem Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego – MNiSZW nr 2695/HO3/2006/31 nt. „Zabytki sztuki na terenie historycznej Małopolski”. (Załącznik Nr Vd).

W okresie 2008-2010 pracownicy ocenianej jednostki, jako autorzy, bądź współautorzy opublikowali 355 monografii lub rozdziały w monografiach, 1 publikację w czasopiśmie z listy filadelfijskiej, 138 publikacji w innych czasopismach recenzowanych o zasięgu co najmniej krajowym, 291 artykułów w recenzowanych czasopismach o zasięgu lokalnym. (Załącznik Nr 6). Są także autorami skryptów oraz podręczników akademickich. Z tego zakresu opublikowali łącznie 10 pozycji.

Kolejnym obszarem działalności naukowej Wydziału są konferencje i seminaria naukowe, których Wydział był organizatorem lub współorganizatorem. Takich konferencji, w latach 2008-2010, zakończonych publikacjami, było dziesięć, w tym dwie o zasięgu międzynarodowym, przy czym pięć związanych z zagadnieniami dotyczącymi wychowania fizycznego i sportu, a pięć dotyczyło turystyki i rekreacji.

Wniosek:

Stan badań naukowych należy uznać za mocną stronę Wydziału, a związana z tym aktywność publikacyjna pracowników naukowo-dydaktycznych jest wystarczająca do sformułowania pozytywnej oceny w tym zakresie.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

2 Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych.

Na Wydziale Wychowania Fizycznego prężnie działają koła naukowe związane z kierunkiem „turystyka i rekreacja” (4), każde z kół posiada własnego opiekuna naukowego wspierającego merytorycznie działalność studentów. Koła prowadzą własne projekty badawcze, uczestniczą w konferencjach, organizują konferencje na wizytowanym Wydziale, a także wyjazdy dydaktyczno-naukowe oraz integracyjno-naukowe dla studentów. Władze Uczelni zapewniają członkom kół bazę lokalową oraz wspierają finansowo oraz merytorycznie ich inicjatywy. Warto wspomnieć, że na UR funkcjonuje Studenckie Towarzystwo Naukowe wspierające współpracę kół naukowych oraz zajmujące się pozyskiwaniem funduszy na ich działalność. Członkowie kół naukowych pozytywnie oceniają działania Uczelni w zakresie wspierania ich działalności. Studenci wizytowanego kierunku mają również możliwość brania udziału w prowadzonych badaniach naukowych oraz publikowania swoich prac. W roku 2009 Studenckie Koła Naukowe zorganizowały dwie konferencje, a w materiałach pokonferencyjnych nt. „Społeczno-gospodarcze aspekty turystyki regionów przygranicznych” studenci opublikowali siedem artykułów. (Zał. Nr Ve).

Władze Uczelni zapewniają odpowiednie środki rzeczowe i finansowe dla rozwoju studenckich kół naukowych, a w ich działalność angażują się nauczyciele akademicy.

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Wydział Wychowania Fizycznego UR jest aktywny na polu współpracy międzynarodowej, prowadząc wymianę studentów i kadr oraz uczestnicząc w międzynarodowych projektach badawczych. Obecnie współpracuje z 33 uczelniami (z Belgii, Bułgarii, Finlandii Hiszpanii, Holandii, Portugalii, Rumunii, Turcji, Włoch i Wielkiej Brytanii).

Wydział oferuje również studia (licencjackie) w języku angielskim na kierunku „turystyka i rekreacja”, w ramach programu „Europejczyk”. Ostatnio opracowywany jest projekt uzyskania przez absolwentów tego programu podwójnych dyplomów tj. UR oraz uczelni z Finlandii KUAS.

Uczelnia umożliwia swoim studentom wyjazdy na wymiany zagraniczne w ramach programu LLP Erasmus, który jest bardzo popularny wśród studentów wizytowanego kierunku. Wszelkich niezbędnych informacji na temat programu oraz pomocy w załatwieniu formalności udziela studentom Biuro Współpracy z Zagranicą, którego prace zostały pochwalone przez studentów obecnych na spotkaniu. Na popularność wymiany studentów – nie tylko w niej uczestniczących, ale i goszczących na WF UR – pozytywnie wpływa prowadzony

w wizytowanej jednostce program studiów w języku angielskim „Europejczyk”, którego prawie wszyscy uczestnicy brali już lub planują w najbliższym czasie wziąć udział w wymianie oraz szeroka oferta uczelni, z którymi podpisano umowy bilateralne.

W latach 2006-2010, 109 studentów i 40 pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału brało udział w wyjazdach zagranicznych, natomiast do Uniwersytetu Rzeszowskiego przyjechało 48 studentów i 19 nauczycieli akademickich.

Wynikiem współpracy z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi są dwa zrealizowane tematy badawcze (granty).

Wydział Wychowania Fizycznego jest aktywny na polu współpracy międzynarodowej, szczególnie w zakresie wymiany studentów, która działa zadowalająco i jest bardzo dobrze rozwinięta.

- **Badania naukowe na ocenianym kierunku zasługują na wysoką ocenę, a dorobek naukowy będący wynikiem tych badań jest znaczący.**
- **Przy obecnym stanie badań Wydział wykazuje duże możliwości w realizacji zamierzonych celów.**
- **Stopień umiędzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku jest zadowalający.**
- **Większość tematów badawczych i naukowych realizowanych przez nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku „turystyka i rekreacja” ma związek z realizowanym programem dydaktycznym.**
- **System wspierania rozwoju własnej kadry jest dobrze zorganizowany i odpowiada przyjętym zasadom w szkolnictwie wyższym;**
- **Uczelnia nawiązała liczne kontakty, rokujące dalszą współpracę z placówkami zagranicznymi. Wynikiem tej współpracy jest dobrze rozwinięta wymiana studentów w ramach programu Erasmus.**
- **Działalność studenckiego ruchu naukowego należy ocenić bardzo pozytywnie. Studenckie koła naukowe Wydziału Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego są dobrze zorganizowane i wykazują dużą aktywność (m.in. w zakresie organizacji konferencji i wyjazdów dydaktyczno-naukowych oraz integracyjnych i prowadzenia własnych projektów badawczych).**

Część VI. Baza dydaktyczna.

1. *Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i Internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.*

Obiekty dydaktyczne będące w dyspozycji Wydziału Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego znajdują się przy ul. Towarnickiego 3, gdzie mieszczą się także dziekanat, sekretariat Wydziału, pokój Dziekana i Prodziekanów. W tym budynku jest 7 sal dydaktycznych

(w tym 2 pracownie komputerowe) na 15 do 68 miejsc. W budynku przy ul. Piłsudskiego 30 znajduje się 6 sal dydaktycznych na 26 - 40 miejsc oraz sala wykładowa na 80 miejsc i

sekretariat. Przy ulicy Hoffmanowej 25 znajdują się 3 sale dydaktyczne na 15 - 40 miejsc. Tam też znajduje się hala sportowa z pełnowymiarowym boiskiem do gier zespołowych oraz szatnie. Przy ulicy Wyspiańskiego 22 usytuowane są 3 sale dydaktyczne na 25 - 70 miejsc, stadion do gry w piłkę nożną oraz bieżnia tartanowa do lekkiej atletyki i szatnie.

Przy ul. Kasprowicza 1 znajduje się sala gimnastyczno-taneczna wynajmowana od Centrum Sportu

i Rekreacji UR . Dodatkowo WWF korzysta na podstawie umów z krytej pływalni ROSiR oddalonej od Uczelni o 150 m.

Na potrzeby letniej akcji obozowej Wydział Wychowania Fizycznego na podstawie umowy wynajmuje obiekty od Wojskowego Zespołu Wypoczynkowego Jawor nad Jeziorem Solińskim. Do realizacji zajęć programowych na obozie do dyspozycji studentów jest 12 kajaków, 2 łodzie klasy Omega, jacht DZ, 2 wiosłówki, 15 komp. windsurfingów oraz 2 łodzie motorowe, zestaw kapoków i środków asekuracyjnych oraz niezbędny sprzęt obozowy. Sporty zimowe realizowane są w oparciu

o sprzęt będący własnością Uczelni tj. 15 kompletów do narciarstwa skiturowego, 15 kompletów nart typu short, tyczki przegubowe i treningowe, przenośne nagłośnienie, bezprzewodowy zestaw pomiaru czasu oraz sprzęt niezbędny do organizacji imprez narciarskich.

Ponadto Wydział Wychowania Fizycznego posiada własną stronę internetową służącą do przekazu niezbędnych informacji dla studentów i pracowników Wydziału Wychowania Fizycznego.

Wszystkie sale wykładowe są wyposażone w rzutniki multimedialne, a te większe, wykładowe także w nagłośnienie.

Bardzo silną stroną specjalistycznej bazy dydaktycznej jest kompletny stadion lekkoatletyczny z dodatkowymi obiektami dydaktycznymi.

Studenci mają dobre warunki do realizacji programu studiów z przedmiotów wymagających laboratoriów, które są wyposażone w nowoczesny sprzęt kontrolno-pomiarowy. Przy ul. Wyspiańskiego znajduje się laboratorium Teorii Treningu i Wysiłku Fizycznego, w którym są 2 cykloergometry, 30 sportesterów, spirometr. W laboratorium przy ulicy Warszawskiej na Wydziale Medycznym jest laboratorium chodu, z którego także korzystają studenci Wydziału Wychowania Fizycznego. Jest tam system BTS, 2 platformy KISTLER wbudowane w podłogę, stabilograf BIODEx, cykloergometr. Wydział dysponuje trzecim laboratorium przy ul. Hoffmanowej. Jest tam zestaw antropometryczny, zestaw do testów sprawności motorycznej, podoskop, waga do oceny składu ciała, biofeedback, platforma dynamometryczna, kratownica do pomiaru momentów sił mięśniowych. Laboratoria te są dobrze wyposażone w dobrej jakości sprzęt, który z dużym powodzeniem może być wykorzystywany w pracy naukowej.

Baza dydaktyczna, sale wykładowe, sale do ćwiczeń, obiekty sportowe, laboratoria naukowe stanowią silną stronę Wydziału Wychowania Fizycznego, spełniają pod tym względem wszelkie wymogi do kształcenia studentów studiów I i II stopniu oraz prowadzenia badań naukowych.

Biblioteka i czytelnia.

Studenci mogą korzystać z Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego, w której funkcjonuje 9 czytelni na 350 miejsc oraz kilku czytelni wydziałowych. W 8 czytelniach Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego księgozbiór jest w wolnym dostępie do półek. Dodatkowo do dyspozycji pracowników naukowych jest 12 kabin do indywidualnej pracy, wyposażonych w komputery

z dostępem do Internetu. W czytelniach wydziałowych dostępnych jest 167 miejsc. Z dostępu do Internetu studenci mogą korzystać we wszystkich czytelniach i holu głównym. Ogółem BUR posiada 177 komputerów, w tym dla czytelników udostępnionych jest 71 stanowisk komputerowych podłączonych do sieci WI-FI. Księgozbiór z zakresu kultury fizycznej, sportu, turystyki i rekreacji oraz nauk pokrewnych udostępniany jest w specjalistycznej Czytelni Matematyczno-Przyrodniczej. Obejmuje on ok. 2 tys. woluminów. W czytelniach dostępne są czasopisma z zakresu turystyki i rekreacji. Godziny otwarcia biblioteki są przyjazne studentom, zarówno stacjonarnym, jak i niestacjonarnym.

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia

Studenci pozytywnie oceniają bazę dydaktyczną Uczelni, chwalą dobre wyposażenie pracowni przedmiotowych, pracowni komputerowych oraz biblioteki. Sale, w których odbywają się zajęcia, są wyposażone w sprzęt audiowizualny. Uczelnia umożliwia zainteresowanym studentom dostęp do pracowni komputerowych wyposażonych w specjalistyczne oprogramowanie oraz obiektów sportowych poza godzinami zajęć. Na terenie Wydziału istnieje możliwość podłączenia się do sieci bezprzewodowej, ponadto na terenie całej Uczelni rozstawione są kioski z dostępem do Internetu.

Nie wszystkie budynki Wydziału, w których odbywają się zajęcia, dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Uniwersytet Rzeszowski prowadzi własne domy studenckie, których standard oraz ceny studenci obecni na spotkaniu ocenili pozytywnie.

- Obiekty dydaktyczne Wydziału Wychowania Fizycznego UR dostosowane są do specyfiki prowadzonych kierunków i zapewniają prawidłową realizację procesu kształcenia.
- Liczba i powierzchnia sal wykładowych jest dostosowana do liczby studentów.
- W pracowniach specjalistycznych liczba stanowisk jest adekwatna do powierzchni pomieszczeń i liczby studentów.
- Pomieszczenia dydaktyczne wyposażone są w odpowiadający współczesnym wymogom sprzęt audiowizualny, a większe sale wykładowe posiadają odpowiednie nagłośnienie.
- Wyposażenie biblioteki jest zadowalające, a dostęp do zbiorów zarówno bezpośredni, jak i elektroniczny bardzo dobry. Studenci mogą korzystać z biblioteki uczelnianej oraz kilku czytelni.

Część VII . Sprawy studenckie

1 Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Na Uniwersytecie Rzeszowskim w oparciu o *Regulamin Samorządu Studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego* aktywnie działa Samorząd Studentów charakteryzujący się dwupoziomową strukturą – na szczeblu wydziałów oraz Uczelni.

Samorząd opiniuje w formie uchwał regulamin studiów oraz regulamin przyznawania pomocy materialnej, a także zgodnie z art. 68 ust. 2 ustawy – Prawo o Szkolnictwie Wyższym plany i programy studiów. Liczba przedstawicieli studentów w Senacie UR nie spełnia wymogu określonego w art. 61 ust. 3 ustawy, podobnie liczba przedstawicieli studentów w Radzie Wydziału WF jest niższa niż ustawowo określone minimum 20% składu tego organu. Studenci

zasiadają w Komisji Stypendialnej, Odwoławczej Komisji Stypendialnej, Komisji Dyscyplinarnej ds. studentów oraz Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej ds. studentów w liczbie realizujące przesłanki odpowiednio art. 177 ust. 3 oraz art. 213 ust. 5 ustawy.

Samorząd Studentów posiada własne biuro na terenie Uczelni, ponadto Władze zapewniają członkom samorządu sprzęt niezbędny do jego sprawnego funkcjonowania.

Przedstawiciele samorządu bardzo pozytywnie oceniają współpracę z władzami Uczelni, które zapewniają wsparcie merytoryczne i finansowe podejmowanych przez nich inicjatyw.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki.

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej na Uczelni odbywa się na podstawie *Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego*, obejmującego wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zgodnie z art. 174 ust. 2 Ustawy, podziału dotacji ze środków funduszu pomocy materialnej dokonuje

Rektor w porozumieniu z przedstawicielami samorządu uwzględniając proporcje między stypendiami socjalnymi a stypendiami za wyniki w nauce lub sporcie w sposób zgodny z art. 174 ust. 4 ustawy.

Zasady przyznawania pomocy materialnej są studentom znane, wszelkie potrzebne informacje związane z funkcjonowaniem systemu przyznawania pomocy materialnej mogą uzyskać na stronie internetowej Uczelni oraz w dziekanacie socjalnym.

Decyzje podejmowane w sprawach przyznawania pomocy materialnej zawierają wszystkie elementy określone w Kodeksie Postępowania Administracyjnego.

System przyznawania pomocy materialnej funkcjonuje prawidłowo.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym

Podczas spotkania studenci wyrazili zdecydowane zadowolenie z wyboru Uczelni oraz kierunku studiów.

Studenci nie zgłosili poważniejszych zastrzeżeń co do rozkładów studiów, liczby egzaminów w trakcie sesji ani ogólnych obciążeń, choć zwrócili uwagę na zbyt krótkie przerwy

w harmonogramach zajęć znacznie utrudniające przemieszczanie się między budynkami Wydziału znajdującymi się w różnych częściach miasta.

System transferu punktów ECTS jest studentom znany, natomiast potwierdzili, że nie znajduje on odbicia w regulaminie studiów, w szczególności w sposobie liczenia średniej oraz zasadach uzyskiwania warunkowego wpisu na kolejny semestr.

Zasady dyplomowania są znane studentom wizytowanego kierunku. Zwrócili oni uwagę na stosunkowo ograniczone możliwości wyboru promotora pracy dyplomowej, co wynika z ilości prowadzonych seminariów, potwierdzili natomiast możliwość samodzielnego proponowania tematu prac.

Studenci są zadowoleni z możliwości wyboru grup językowych oraz poziomu prowadzonych lektoratów. Niewielkie zastrzeżenia budzi liczebność grup negatywnie wpływająca na efektywność prowadzonych zajęć. Studenci chwalili możliwość podjęcia studiów w języku angielskim.

Zasoby biblioteki, w tym liczba tytułów oraz egzemplarzy studenci określili jako niewystarczającą. Nie zgłoszono zastrzeżeń co do jej godzin otwarcia, które uznano za wystarczające również dla studentów studiów niestacjonarnych. Za bardzo dobre uznano wyposażenie pozostałych pomieszczeń dydaktycznych oraz sportowych, choć zwrócono uwagę na zbyt małe sale dydaktyczne oraz brak auli.

Uniwersytet Rzeszowski częściowo spełnia wymagania w zakresie spraw studenckich. Niewielkie zastrzeżenia budzi Regulamin Studiów oraz Regulamin przyznawania pomocy materialnej. Umowa o świadczenie usług edukacyjnych zawiera klauzule niedozwolone. Funkcjonowanie systemu pomocy materialnej oraz opieki dydaktycznej jest poprawne. Samorząd Studentów może liczyć na wsparcie Władz Uczelni. Uczelnia nie spełnia wymagań ustawowych w zakresie liczby przedstawicieli studentów w jej organach kolegialnych natomiast ich liczba w komisjach stypendialnych oraz dyscyplinarnych jest zgodna z zapisami ustawy. Komisja Stypendialna oraz Odwoławcza Komisja Stypendialna podejmowania decyzji demokratycznie. Budynki wydziału nie są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

Ocena zgodności prowadzonej w uczelni dokumentacji toku studiów, w tym albumu studentów, księgi dyplomów, teczek osobowych studentów i absolwentów, kart egzaminacyjnych i indeksów, wydawanych dyplomów i suplementów z przepisami prawa.

Album studenta jest prowadzony centralnie dla całej Uczelni w formie elektronicznej. Stwierdzono, iż wpisy w albumie studentów zawierają informacje wymagane przepisami § 9 ust. 3 powyżej przytoczonego rozporządzenia.

Księga dyplomów – jest prowadzona centralnie dla całej Uczelni a wpisy są zgodne z § 11 powyższego rozporządzenia.

Protokoły egzaminacyjne – zawierają informacje wprowadzone w sposób prawidłowy i zgodny z § 10 ust. 1 w/w rozporządzenia.

Podczas wizytacji zostały sprawdzone losowo wybrane **teczki studentów** wszystkich lat studiów, absolwentów oraz osób skreślonych z listy studentów. Teczki zawierają wszystkie dokumenty: związane z rekrutacją, przebiegiem studiów oraz obroną pracy dyplomowej. W teczkach absolwentów ponadto znajdują się oceny pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego, egzemplarz pracy dyplomowej oraz egzemplarz dyplomu przeznaczonego do akt, potwierdzenie odbioru dyplomu.

Karty okresowych osiągnięć studenta, indeksy – są prowadzone prawidłowo.

Dyplomy i suplementy – treść tych dokumentów jest zgodna z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 23 lipca 2004 r. w sprawie określenia rodzajów dyplomów i tytułów zawodowych oraz wzoru dyplomów wydawanych przez uczelnię.

Protokoły egzaminu dyplomowego – zawierają zgodnie z § 11 powyższego rozporządzenia wszystkie informacje.

W przypadku dokonywanej zmiany nazwiska w indeksie zawarte są wszystkie elementy w skazane w § 16 ust.2 cytowanego rozporządzenia.

Wnioski: Dokumentacja jest prowadzona starannie i zgodnie z wymaganiami powyższego rozporządzenia a nieliczne uchybienia należy dostosować do obowiązujących przepisów prawa.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa Standardu	Ocena spełnienia standardów				
		Wyróżniająco	w pełni	Znacząco	Częściowo	Niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		X			
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania			X		
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna		X			
Cz. II	Efekty kształcenia		X			
Cz. V	Badania naukowe		X			
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		
Cz. VI	Baza dydaktyczna		X			
Cz. I, VII	Sprawy studenckie				X	
Cz. I, IV, VII	Kultura prawna uczelni i jednostki		X			

Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem		X			
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia		X			

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce (uzasadnienie powinno nawiązywać do uwag zawartych w treści raportu) oraz ewentualne zalecenia.

Zespół wizytujący pozytywnie ocenia perspektywy utrzymania i rozwój kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja” prowadzonym na Wydziale Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Wydział ma bardzo dobrą bazę infrastrukturalną dostosowaną do specyfiki prowadzonych kierunków oraz potencjał kadrowy. Programy nauczania spełniają podstawy standardów, co umożliwia realizację kształcenia zgodnie z przedstawioną sylwetką absolwenta i powinny być nadal ciągle weryfikowane. Pracownicy naukowo-dydaktyczni prowadzą szeroko zakrojone badania naukowe. Dobrze rozwinięta jest współpraca międzynarodowa oraz wymiana studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.